

танъ Мехмедъ се влюбилъ въ водата [и климата на тоя градъ и се отбивалъ тукъ да прекарва приятно време въ ловъ¹⁾. И сега още се виждатъ грамадните основи на двореца, който той построилъ въ полето, на южната страна отъ града²⁾. Сливенъ е шерифска каза отъ сто и петдесетъ акчета. Кадията си докарва годишно петъ кесии. Градът е разположенъ на една възвишеностъ въ полетъ на едно високо бърдо, което е слепено съ Чалькъ-Кавашката планина. Цѣлия е покритъ съ лозя и градини и презъ кѫщите текатъ водички. Прозорците на кѫщите гледатъ къмъ богатата равнина, която е на югъ. Има дванадесетъ мюсюлмански храмове, отъ които чаршийската джамия съ едно минаре е най- светла и се пълни съ богомолци. Има много първоначални училища и десетъ хана, отъ които най-хубавъ е ханътъ на везиря Коджа Мевлеви Мехмедъ Паша, който билъ дефтердаръ на султанъ Мурадъ IV. Този ханъ се намира вжтре въ чаршията, на която придава красивъ изгледъ и доставя приятна почивка на пътниците³⁾. Покритъ е съ керемиди, но е много солиденъ. Надъ вратата има следния надписъ: „Този ханъ е направенъ за почивка на пътниците. 1642 г.“ Има единъ хубавъ малъкъ хамамъ. Понеже тукъ водата е въ голѣмо изобилие, то и въ всѣка кѫща има баня. Има безброй вади, които текатъ отъ височините и по които има многобройни брашнени воденици, чаркове и табашки долапи за козяци, килими и кебета. Едно отъ прочутите индустрите

витъ години на българското христианство. Считаме я дори като дѣло на византийците⁴⁾ още преди окончателното влизане на Сливенския край въ политическите граници на старите български владѣтели. Тая черква е била полуслруена отъ старостъ — на покрива й, край буремията, растяло вишново дѣрво. Като дошле за пръвъ пътъ русите въ града (1829 г.) Сливенци намѣрили сгоденъ случай да я подновятъ. Въ тая посока тѣ почти отъ основи събрали тоя бѣлѣжитъ паметникъ на града си, и издигнали въ 1835 г. нова черква върху сѫщите основи и съ кѫщите размѣри.

¹⁾ Тоя султанъ е билъ Мехмедъ I или Мехмедъ Челеби, синъ на Баязидъ I, спечелилъ трона следъ дѣлги борби съ братята си и царувалъ отъ 1413 до 1421 г. На ловъ до Сливенъ и въ Сливенско много често е ходилъ и султанъ Мухамедъ IV (вжъ томъ I, стр. 435—447).

²⁾ Отъ тоя дворецъ днесъ и поменъ нѣма. Впрочемъ, самъ Челеби (Евлия) изтѣква, „че и досега още се виждатъ грамадните основи на тоя дворецъ“, което ще рече, въ 1652 г., когато Евлия Челеби дошелъ въ Сливенъ, значи два вѣка и пол. отъ построяването на двореца последния е билъ вече въ развалини. Мѣстото на тоя дворецъ трѣбва да се търси най-далечъ въ мѣстността около Гергювицъ, дѣто се е намѣрвало изчезлото Сливенско заселище Таузли. Именно въ това заселище Мехмедовия дядо, Мурадъ I, приель царь Ив. Шишманъ въ 1388 г., плѣненъ въ Никополь. Важното е, че Таузли е било ловджийски пунктъ и на Мухамедъ IV. Последния, презъ време ловътъ си между Сливенъ и Ямболъ, далъ тукъ банкетъ на свитата си (9-ий ноември 1664 г. Ср. Hammer-Hellert, op. cit. XL 192—195).